

آزمون + پاسخ تشریحی

نون شب حفظیات (تلا)

ویراست جدید

علیرضا عبدالمحمدی

انتشارات
نگو

به همراه کدهای هوشمند صوتی

تقدیم به زهره کمالی‌نژاد؛ شهید مدافع سلامت

زهره

خُنیاگرِ فلک

بیدختِ آسمان

رامشگرِ زمان

آن دورِ سعدِ آسمانِ سومین

بنهادهِ رخ در اندرونِ سیه چالهُ زمین

بر آسمانِ پرید

آه ای ستاره‌ها!

آه ای بلندقبا سبزپوشان جاودان!

تقدیم بر شما

ناهِیدِ آسمان

این زهرهٔ زمین

اگر از من بپرسی: «زندگی چیست؟» شاید ابتدا سرفه‌ای کنم و بعد ژستِ روشنفکر مآبانه‌ای بگیرم و بر منبرِ سخنوری نشینم و چند ساعت حرف‌های «صدمن یک غاز» بزنم که هم تو کیف کنی و هم من به تسلط بر فصاحت و بلاغت خود ببالم و در نهایت هم، هیچ اندر هیچ و بدون ذره‌ای تغییر، راه «کله‌پزی» پیش گیرم و «مغزِ خر» خوریم و ... بگذریم ... ولی حقیقتش این است که «نمی‌دانم» صادقانه‌ترین جوابِ من است؛ البته در جامعهٔ «همه چیز دان» ما که هر کدامان «دانایِ کل» هستیم و توهمِ تسلط بر همهٔ علوم طبیعی و ماوراءالطبیعه را در آستین داریم، گفتنِ «نمی‌دانم» از آن حرف‌های بی‌معنی است که یا اصلاً در عمرمان نمی‌شنویم و یا اگر می‌شنویم از سرِ تواضعِ متکبران‌های است که از صد «می‌دانم و خوب هم می‌دانم» قوی‌تر است و گوینده‌اش قصد دارد بگوید: «به تمام دانایی‌ها و رفتارهای من «تواضع» را هم بیفزایید.» اما صادقانه بگویم جوابِ این سؤال را که «زندگی چیست؟» نمی‌دانم؛ فقط می‌توانم چند حدس کوچک بزنم؛ شاید یکی از آن‌ها باشد، شاید، چندتایشان، شاید همگی و احتمال زیاد هم دارد اشتباه کنم و هیچ کدامشان نباشد:

«زندگی» شاید راه رفتنِ روی لبهٔ جدولِ کنارِ جویِ خیابانِ شلوغی است بی‌توجه به نگاه

رهگذران!

«زندگی» شاید یک خنده بی‌علت به شنیدن جوکی بی‌مزه از معلم عربی است.
 «زندگی» شاید یک لبخند صبحگاهی است به آقای جدی که در آسانسور چشم در چشم
 ما می‌شود.

«زندگی» شاید تعارف یک سیب به نگهبان جلوی در است که هر روز بی‌تفاوت از کنارش گذشته‌ای.
 «زندگی» کندن تکه‌ای نان سنگک است که تا به خانه برسانی نصف آن را خورده‌ای.
 «زندگی» همین رفتن و ایستادن و احوال‌پرسی است از همه!
 و شاید «زندگی» نام دیگر «اکنون» است.
 ممکن است بررسی حالا این همه «زندگی زندگی» گفتن چه ربطی به مقدمه کتاب «تلا»
 داشت؟ و من هم خواهم گفت شاید هیچ! و شاید هم «اکنون» همین کتابی است که در
 دستانت است.

و اما برای آشنایی با این کتاب به فصل «دو کلمه حرف حساب» برو!
 و در پایان:

سپاس از همه بچه‌های الگو در همه طبقات، مخصوصاً خانم سکینه مختار که جرعه تألیف
 چنین کتابی را در ذهنم ایجاد کرد و سپاس دیگر از گروه تایپ و ویراستاری و گرافیک خانم‌ها
 زهرا فیض، سمانه کاظمی و راضیه صالحی و ...

علیرضا عبدالحمّدی

فهرست

۸۴..... نون شب شماره ۴۰	۴۴..... نون شب شماره ۲۰	فصل صفر: دو کلمه حرف حساب ۲
۸۶..... نون شب شماره ۴۱	۴۶..... نون شب شماره ۲۱	نون شب شماره ۱..... ۶
۸۸..... نون شب شماره ۴۲	۴۸..... نون شب شماره ۲۲	نون شب شماره ۲..... ۸
۹۰..... نون شب شماره ۴۳	۵۰..... نون شب شماره ۲۳	نون شب شماره ۳..... ۱۰
۹۲..... نون شب شماره ۴۴	۵۲..... نون شب شماره ۲۴	نون شب شماره ۴..... ۱۲
۹۴..... نون شب شماره ۴۵	۵۴..... نون شب شماره ۲۵	نون شب شماره ۵..... ۱۴
۹۶..... نون شب شماره ۴۶	۵۶..... نون شب شماره ۲۶	نون شب شماره ۶..... ۱۶
۹۸..... نون شب شماره ۴۷	۵۸..... نون شب شماره ۲۷	نون شب شماره ۷..... ۱۸
۱۰۰..... نون شب شماره ۴۸	۶۰..... نون شب شماره ۲۸	نون شب شماره ۸..... ۲۰
۱۰۲..... نون شب شماره ۴۹	۶۲..... نون شب شماره ۲۹	نون شب شماره ۹..... ۲۲
۱۰۴..... نون شب شماره ۵۰	۶۴..... نون شب شماره ۳۰	نون شب شماره ۱۰..... ۲۴
۱۰۶..... نون شب شماره ۵۱	۶۶..... نون شب شماره ۳۱	نون شب شماره ۱۱..... ۲۶
۱۰۸..... نون شب شماره ۵۲	۶۸..... نون شب شماره ۳۲	نون شب شماره ۱۲..... ۲۸
۱۱۰..... نون شب شماره ۵۳	۷۰..... نون شب شماره ۳۳	نون شب شماره ۱۳..... ۳۰
۱۱۲..... نون شب شماره ۵۴	۷۲..... نون شب شماره ۳۴	نون شب شماره ۱۴..... ۳۲
۱۱۴..... نون شب شماره ۵۵	۷۴..... نون شب شماره ۳۵	نون شب شماره ۱۵..... ۳۴
۱۱۶..... نون شب شماره ۵۶	۷۶..... نون شب شماره ۳۶	نون شب شماره ۱۶..... ۳۶
۱۱۸..... نون شب شماره ۵۷	۷۸..... نون شب شماره ۳۷	نون شب شماره ۱۷..... ۳۸
۱۲۰..... نون شب شماره ۵۸	۸۰..... نون شب شماره ۳۸	نون شب شماره ۱۸..... ۴۰
۱۲۲..... نون شب شماره ۵۹	۸۲..... نون شب شماره ۳۹	نون شب شماره ۱۹..... ۴۲

١٨٠..... نون شب شماره ٨٨	١٥٢..... نون شب شماره ٧٤	١٢٤..... نون شب شماره ٦٠
١٨٢..... نون شب شماره ٨٩	١٥٤..... نون شب شماره ٧٥	١٢٦..... نون شب شماره ٦١
١٨٤..... نون شب شماره ٩٠	١٥٦..... نون شب شماره ٧٦	١٢٨..... نون شب شماره ٦٢
١٨٦..... نون شب شماره ٩١	١٥٨..... نون شب شماره ٧٧	١٣٠..... نون شب شماره ٦٣
١٨٨..... نون شب شماره ٩٢	١٦٠..... نون شب شماره ٧٨	١٣٢..... نون شب شماره ٦٤
١٩٠..... نون شب شماره ٩٣	١٦٢..... نون شب شماره ٧٩	١٣٤..... نون شب شماره ٦٥
١٩٢..... نون شب شماره ٩٤	١٦٤..... نون شب شماره ٨٠	١٣٦..... نون شب شماره ٦٦
١٩٤..... نون شب شماره ٩٥	١٦٦..... نون شب شماره ٨١	١٣٨..... نون شب شماره ٦٧
١٩٦..... نون شب شماره ٩٦	١٦٨..... نون شب شماره ٨٢	١٤٠..... نون شب شماره ٦٨
١٩٨..... نون شب شماره ٩٧	١٧٠..... نون شب شماره ٨٣	١٤٢..... نون شب شماره ٦٩
٢٠٠..... نون شب شماره ٩٨	١٧٢..... نون شب شماره ٨٤	١٤٤..... نون شب شماره ٧٠
٢٠٢..... نون شب شماره ٩٩	١٧٤..... نون شب شماره ٨٥	١٤٦..... نون شب شماره ٧١
٢٠٤..... نون شب شماره ١٠٠	١٧٦..... نون شب شماره ٨٦	١٤٨..... نون شب شماره ٧٢
٢٠٨..... فصل دوم: پاسخنامه تشریحی	١٧٨..... نون شب شماره ٨٧	١٥٠..... نون شب شماره ٧٣

سطح نون شب: متوسط ▽ زمان پیشنهادی: ۵۰ ▽ زمان مصرفی: ▽ تعداد درست:

۱ در کدام گزینه تمام کلمات، درست معنی شده‌اند؟

(۱) (بذله‌گو: شوخ)، (لاف: پارچه یا کاغذی که داخل چیزی باشد)، (تابناک: نورانی)، (برگ: آذوقه)

(۲) (به نقد: در حال حاضر)، (لطایف: نکته دقیق و ظریف)، (نکبت‌بار: شوم)، (آدینه: جمعه)

(۳) (شاب: برنا)، (مرهم: التیام‌بخش)، (ازدها پیکر: دارای نقش ازدها)، (محضر: استشهاده‌نامه)

(۴) (عندلیب: هزارستان)، (مشیت: خاست)، (پایمردی: میانجی)، (یکایک: ناگهان)

۲ معنی کدام گزینه کاملاً صحیح نیست؟

(۱) سرسام: توژم سر و مغز و پرده‌های آن که یکی از نشانه‌های آن، هذیان بوده است.

(۲) تحت الحمايه: ویژگی کشوری که معمولاً به موجب پیمانی با یک کشور نیرومند تحت حمایت او در می‌آید و امتیازات و اختیاراتی هم نمی‌گیرد.

(۳) وسائط: جمع وسیطه یا واسطه، آنچه که به مدد یا از طریق آن به مقصود می‌رسند.

(۴) محضر: محل حضور، مجازاً مجلس درس یا مجلسی که در آن، سخنان قابل استفاده گفته می‌شود.

۳ معنای مقابل چند واژه نادرست است؟

(اسرا: در شب سیر کردن)، (بن: بادام درختی)، (قاش: قسمت برجسته جلو زین)، (مباهات:

بهت و حیرت آور)، (انگاره: طرح و نقشه)، (تعلل: عذر و دلیل آوردن)، (روضه: گل و گیاه)،

(روایی: اعتبار)، (تسکین: آرام کردن)، (هشیوار: آگاهانه)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۴ در کدام گزینه دقیقاً سه غلط املائی یا رسم الخطی می‌یابید؟

(۱) (ماوراءالطبیعه)، (صفای احورایی)، (مشایعت)، (برخواستن پیامبران)، (غرفه بلند)، (فقیر و قتی)

(۲) (دل دهات)، (اساس تعریف)، (تاق ضربی)، (چند سیاح)، (دولت مستعجل)، (ارگ مزینان)

(۳) (حاضر و غایب)، (طموز سوزان)، (گمنام و قریب)، (تلؤلؤ ماه)، (فقه و حکمت)، (هلقوم چاه)

(۴) (غرفه‌های مساجد)، (قضه و سرگردانی)، (حدّ و حصر)، (ایلخوانی قشقای)، (باران خورده)،

(خوان یغما)

۵ در کدام بیت غلط املائی یافت می‌شود؟

- (۱) در حلقه گل و مل خوش خواند دوش بلبل
 (۲) ای صاحب کرامت شکرانه سلامت
 (۳) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است
 (۴) در کوی نیک نامی ما را گذر ندادند
 هات الصبوح هبوا یا ایها السکارا
 روزی تفقدی کن درویش بی‌نوا را
 با دوستان مروّت با دشمنان مدارا
 گر تو نمی‌پسندی تغییر کن غزا را

۶ در کدام مصراع غلط املائی وجود دارد؟

- (۱) سلاح کار کجا و من خراب کجا
 (۲) بین تفاوت ره کز کجاست تا به کجا
 (۳) دلم ز صومعه بگرفت و خرقة سالوس
 (۴) کجاست دیر مغان و شراب ناب کجا

۷ پدیدآورنده اثر در کدام گزینه نادرست آمده است؟

- (۱) (فیه ما فیه: مولوی)، (تمهیدات: عین القضاة همدانی)
 (۲) (قصّة شیرین فرهاد: احمد عربلو)، (فی حقیقة العشق: سهروردی)
 (۳) (مثل درخت، در شب باران: محمدعلی بهمنی)، (بخارای من، ایل من: محمد بهمن بیگی)
 (۴) (تذکرة الاولیا: عطار)، (دماوندیه: محمدتقی بهار)

سطح نون شب: سخت ▽ زمان پیشنهادی: "۳۰:۵" ▽ زمان مصرفی: ▽ تعداد درست:

۱ در کدام گزینه واژه‌ای نادرست معنا شده است؟

- (۱) تَلَطَّف: نرمی کردن)، (خواجه‌وش: کدخدامنش)
- (۲) سوداگر: آنکه کارش دادوستد است)، (طاس: کاسه مسی)
- (۳) ندامت: پشیمانی)، (بعینه: عیناً)
- (۴) جلاجل: دستار)، (شوکت: جلال)

۲ چند واژه غلط معنی شده است؟

- (بَر: خشکی)، (ریشخند: تمسخر)، (محقَّر: حقیر)، (مسخور: مجذوب)، (شوربا: نوعی چاشنی)،
(مؤونت: کمک)، (مطلق: رها شده)، (زمزُد: سنگ قیمتی سرخ)، (اعتذار: پوزش‌خواهی)،
(التفات: توجه)، (برافراختن: بلند کردن)، (الحاح: اصرار)
- (۱) دو
- (۲) سه
- (۳) چهار
- (۴) پنج

۳ در کدام گزینه معنی تمام واژه‌ها درست است؟

- (۱) عندلیب: هزارستان)، (توقیع: نامه و فرمان)، (تیره‌رایی: ناراستی)، (افگار: خسته)
- (۲) تمگن: ثروت)، (قوت: رزق روزانه)، (شائبه: گمان)، (خطوات: گام)
- (۳) مطرب: نوازنده)، (زهّد: پارسایی)، (صباح: سحر)، (حشم: خدمتکاران)
- (۴) مستور: پنهان)، (بذله‌گو: لطف‌پرداز)، (صنم: دلبر)، (نماز پیشین: نماز ظهر)

۴ از میان گروه واژه‌های زیر، چند مورد از نظر املایی صحیح است؟

- «مائده‌های زمینی - لحن تعجب‌آمیز - بوی عود - کشتی‌های صیادی - مرحوم درویش خان - صحبت و مهاره - عنودان بدگهر - عادی و روزمزه - صلاح و مصلحت - فارغ و آسوده - اشباح و مانده‌ها - نقض و خوش»
- (۱) ده
- (۲) نه
- (۳) هشت
- (۴) هفت

۵ در کدام عبارت غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) هر کجا کرمی شامل و مروّتی آشکار است طبع از اهمال حقوق نفور باشد و همّت بر گزاردن مواجب آن محدود و مقصور.
- (۲) اما غیرت و حمیت در دین آن است که در نشر مسائل حرام و حلال نهایت مبالغه را بکند و در امر به معروف و نهی از منکر مسامحه نکند.
- (۳) چون از این مناجات فارغ شد در کوکبه نصرت به مصاف رفت و فتحنی عظیم حاصل شد تا عاقلان را معلوم شود که عمل هیچ کس را خدای مهمل نگذارد.
- (۴) سخن او گرچه بی ملاحظه و درشت رود، به سمع رضا باید شنود و متابعت کرد. حالی صواب من آن است که بر بالایی روم و رسالت از دور گزارم.

۶ املای کدام بیت درست است؟

- (۱) تمیز از سایه ممکن نیست فرق دود بردارد به روی شعله گر پاشی غبار کاحل ما را
- (۲) تویی که گر بخرامد درخت قامت تو ز رشک سرو روان را به احتزاز آرد
- (۳) خاک کوی تو به صحرای قیامت فردا همه بر فرق سر از بهر مباحات بریم
- (۴) پیاله بر کفتم بند، تا سحرگه حشر به می ز دل ببرم حول روز رستاخیز

۷ در میان آثار زیر چند اثر منظوم است؟

«تاریخ بیهقی - تاریخ بیهق - دیوار - غزلواره‌ها - چشمه - ساتناماریا - اسرارنامه - تیرانا»

- (۱) دو
- (۲) سه
- (۳) چهار
- (۴) پنج

پاسخنامه نون شب شماره ۳

۱ / ۳ -- بررسی گزینه‌ها: گزینه (۱): لفاف: پارچه و کاغذی که بر چیزی بپسند. / گزینه (۲): لطایف: نکته‌های دقیق و ظریف، دقیق، سخنان نرم و دلپذیر / گزینه (۳): - / گزینه (۴): مشیت: خواست (خاست: بلند شد) / پایمردی: میانجی‌گری، خواهشگری، شفاعت

۲ / ۲ -- تحت‌الحمایه: ویژگی کشور، سرزمین یا فردی است که معمولاً به موجب پیمانی با یک کشور نیرومند، تحت حمایت او در می‌آید و در عوض، امتیازات و اختیاراتی به او می‌دهد.

۳ / ۳ -- معنای صحیح کلماتی که نادرست به کار رفته‌اند: بن: پسته وحشی، درختی خودرو و وحشی که در برخی نقاط کوهستانی ایران می‌روید. / مباحات: افتخار و سرافرازی / روضه: ذکر مصیبت و نوحه‌سرایی (نشانه)

۴ / ۱ -- گزینه (۱): صفای اهورایی - برخاستن پیامبران - فقیر و غنی / گزینه (۲): طاق ضربی - چند صباح / گزینه (۳): حاضر و غایب - تموز سوزان - گمنام و غریب - تالو ماه - حلقوم چاه / گزینه (۴): غصه و سرگردانی - ایلخانی قشقای

۴ / ۵ -- «تغییر کن قضا (قضا و قدر)» صحیح است.

۱ / ۶ -- «صلاح کار» به معنی مصلحت کار صحیح است.

۳ / ۷ -- «مثل درخت، در شب باران» از دکتر شفیعی کدکنی است. (قلم‌چی)

پاسخنامه نون شب شماره ۴

۱ / ۲ -- بیت (ب) ← تیمار: غم، حمایت و نگاهداشت، توجه، مواظبت، مراقبت / بیت (د) ← جافی: جفاکار، ستمکار، ستمگر، ظالم / بیت (الف) ← حرب: جنگ و نزاع / بیت (ج) ← دست‌برد: هجوم و حمله

۲ / ۲ -- شغال: جانور پستانداری است از تیره سگان که جزء رسته گوشتخواران است. / چنگ: نوعی ساز که سر آن خمیده است و تارها دارد.

۳ / ۳ -- بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): سودا: در این بیت: معامله و داد و ستد / گزینه (۲): دستور: وزیر و مشاور / گزینه (۴): طاق: کاخ و قصر (نشانه)

۲ / ۴ -- بررسی گزینه‌ها: گزینه (۱): طبق خاک - باروهای دود خورده / گزینه (۲): مار غاشیه / گزینه (۳): نواحی عالم - ماشین تحریر / گزینه (۴): خضر فرخنده‌پی - مضاف الیه - ابراهیم ادهم

۳ / ۵ -- «عذار» صحیح است به معنی چهره و صورت.

۴ / ۶ -- واژه‌هایی که در متن صورت سؤال نادرست نوشته شده است، عبارت است از: «سلاح / لهجه / سماق / سمنو» (قلم‌چی)

۲ / ۷ -- بیتی از لیلی و مجنون نظامی گنجه‌ای و مربوط به شعر پرورده عشق است.

پاسخنامه نون شب شماره ۱۹

- ۱ / ۴ -- جلاجل: زنگوله‌ها
- ۲ / ۲ -- شورها: آش ساده که با برنج و سبزی می‌پزند. / معونت: یاری، کمک (مؤونت: خرجی زندگی، نفقه) / زمرد: سنگ قیمتی به رنگ سبز
- ۳ / ۴ -- بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): تویق: امضای نامه، مهر کردن نامه و فرمان / گزینه (۲): خطوات: گام‌ها، جمع خطوه / گزینه (۳): صباحت: خوب رویی، زیبایی (نشانه)
- ۴ / ۲ -- اصلاح شده موارد غلط: صحبت و محاوره / اشباه و مانده‌ها / نغز و خوش
- ۵ / ۲ -- مسامحه ← مسامحه (آسان گرفتن) (قلم‌چی)
- ۶ / ۳ -- تشریح گزینه‌های دیگر: گزینه (۱): کاحل ← کاهل / گزینه (۲): احتراز ← اهتزاز / گزینه (۴): حول ← هول
- ۷ / ۲ -- آثار منظوم ← غزلواره‌ها (شکسپیر) / شعر چشمه (نیما) / اسرارنامه (عطار)

پاسخنامه نون شب شماره ۲۰

- ۱ / ۳ -- سوله: ساختمان فلزی با سقف بلند / خدنگ: درختی بسیار سخت، محکم و صاف که از چوب آن، نیزه، تیر، زین اسب و مانند آن‌ها می‌ساختند (خلنگ: علف جارو) / اشباه: همانندان (جمع است نه مفرد!) (نشانه)
- ۲ / ۴ -- راه تافتن: راه را عوض کردن، تغییر مسیر دادن
- ۳ / ۲ -- بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): مألوف: خوگرفته / گزینه (۳): تیمار داشتن: غمخواری / گزینه (۴): وُصلت: پیوند (نشانه)
- ۴ / ۲ -- تشریح گزینه‌های دیگر: گزینه (۱): کارگذار ← کارگزار / گزینه (۳): مخزول ← مخذول (خوار، زبون گردیده) / گزینه (۴): فوک ← غوک (قورباغه)
- ۵ / ۳ -- اصلاح شده ترکیبات اشکال‌دار: زرخدان و چانه / ضعیف اندک / اعیان و وزیر / محبوب گشتن / مال بی‌شبهت / صفت آزادگان / تحرک روس‌ها / مکه و طائف / ازل و ابد
- ۶ / ۳ -- املاي درست واژه: بگذارَد ← بگزارَد / سنا ← فنا / قرابت ← غرابت
- ۷ / ۱ -- توصیه: فصلی «این عبارت از کیست؟ / این بیت از کیست؟» کتاب تاریخ ادبیات + قلمروها را ببین!